

Deizm Derneği Kuruluş Bildirgesi

Deizm, "Aşkın bir Yaratıcının olduğuna kanaat eden, Ancak tüm dinlerin insan ürünü olduğunu dile getiren felsefi düşünce."-DeDer

01.10.2018 - İstanbul, Türkiye

Sevgili Halkımıza;

Bizler, Deizm Derneği Kurucu Üyeleri ve Türkiye'nin fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür deist yurttaşları olarak, yakın dönemde devlet erkanını ve siyasi gündemi ve de sosyal medyayı haftalarca meşgul eden, deizm ve deistler hakkında önyargılarla söylenen sözler ve çirkin yaftalamalar sona ersin, biz deistlere artık haksızlık yapılmasın diye ve insan ailesi olarak hepimizin bu ülkedeki kadim birliğine katkıda bulunsun diye, bu vatanın evlatları olarak, iyi vicdan ve hür iradeyle, herkesin tanrı vergisi vicdanlarında yer bulsun diye, bu kuruluş beyannamemizde, düşüncelerimizi ve fikirlerimizi beyan eder ve kendimizi tanımlarız.

Biz Deistler evrenin Yaratıcı 'sına minnettarız ve bu hayatı tanrısal bir hediye olarak görmekteyiz. Öyle ki, layık olmadığımız halde bize yaşam veren ve yaşama kaynağımız olan O'dur. Bu vesile ile açıkçası bizler Yaratıcıdan mucize beklemeyiz, insanoğlundan da mucize dilenmeyiz, çünkü yaşamın kendisini bizatihi mucize görürüz.

Evrenin ve doğanın kaotik ve keşmekeş yapısının olduğunu bilmekle birlikte, öte yandan, tüm kâinatta, maddenin ve canlının, en büyüğünde ve en küçüğünde, gördüğümüz ve keşfettiğimiz tasarım, uyum ve ahenk, bizleri düşündürmekte ve Var Eden'e karşı bizlerde büyük merak ve hayranlık uyandırmaktadır.

Varoluşa duyduğumuz hayranlık, biz insanoğlunu, dinsel öğretiler olmaksızın, "evrenin bir yaratıcısının" olduğuna, kozmolojik ve diğer bazı kullanışlı argümanlarla ikna etmekte, sağ görülü mantıksal bir çıkarıma götürmekte ve alçakgönüllü şekilde, 'Büyük Saatçi' olan Yaratıcıyı kabulü zorlamaktadır.

Büyük patlamadan günümüze kadar geçen zamanda devam eden evrimsel sürecin sonuçlarına, bizler de şahit oluyor, bu sahnede var olmaktan, yaşamaktan ve hayatta olmaktan, yemekten ve içmekten büyük keyif duyuyoruz. Bu nedenle, aslında asker ocağında söylendiği gibi "Tanrımıza hamdolsun" diyoruz.

Yaşamımız, sahip olduğumuz en değerli tanrısal hediyemizdir. Ancak, özellikle geçmiş Orta çağ Avrupa'sında, şimdi de ve hala özellikle Ortadoğu coğrafyasında, insan ürünü olan dinler ve dinsel teşkilatlarla tarih boyunca, sahip olduğumuz bu tanrısal hediye olan insan hayatımız sürekli baskı altına alınmıştır ve çoğu zaman da mahvedilmiştir.

Kadim zamandan beri hakikat hakkında, evrenin aşkın ve sonsuz, ama suskun tanrısından alamadığı cevapları, toz tanesi kadar yaşamından utanmadan, yaşamın anlamını ve gayesini, ezeldendir insanoğlu kendisi uyduradurmuş, uydurmayı beceremediği durumlarda kendine azizler, ermişler, muallimler aramış, bulduğu muallimleri gerek elçi gerek peygamber gerekse tanrı oğlu ilan etmiş, bazılarını da tanrılaştırmıştır. Her nedense, her defasında tanrı ile yalnız başına dertleşen bu yaşlı muallimler, kendilerini yüksek alicenaplık ile temsilci ilan etmiş, insanlara tanrılardan bazı havadisler getirdiklerini söyleyerek, getirdikleri söylenceleri, kendi içinde oldukça mantıklı ama düşünüldüğünde insan aklına ve evrensel adalete aykırı söylevler ile edebi bir yapıt olarak parşömenlere yazdırmış, fabl'larla karışık oluşturdukları bu güçlü edebi yapıtları kitap halinde kutsallaştırmışlardır. (atfen: Avesta, Kitab-ı Akdes, Mormon'sBook vs.)

İnancın oldukça kullanışlı olduğunu fark eden bu muallimler, insanları kendilerine biat ettirmiş ve de tanrıların bizzat kendileriyle konuştuğunu iddia etmiştir. Böylece tarih sahnesinde biat etmiş her kavim kendi peygamberini, dinini ve tanrısını oluşturma gelmiştir.

Mısırlılar Tanrı Ra'yı yaratmıştır, Sümerliler Enki'yi, Yunanlılar Zeus'u, Hintliler Şiva'yı, İsrailoğulları Yehova'yı, Romalılar Nasıralı İsa'yı tanrılaştırmış, Araplar ise Lat, Menat, Uzza adındaki tanrılara tapınmış, vücuda getirdikleri tanrılarıyla konuşan bir insan bulduklarını da söylemişlerdir.

Kişilikleri ve anlaşılmaz karakterleri ile önümüze konulan insanbiçimci bu tanrılar (antropomorfit) sürekli birbirleriyle savaşmışlardır. İnsanoğlu ise, çok tanrılı böyle bir dünyada, hangi tanrının peşinden gideceğini, sorgusuz sualsiz ana-babasından mirasla kabullenmiş ve şaraptan ırmakların olduğu, genç kızlarla dolu, hazza dayalı öte dünya vaadine de kanarak, tanrılarına yaranmak, rızasını kazanmak için başka halklarla ve milletlerle savaşmayı ibadet saymıştır.

Musa'nın Kenan diyarını işgali, Vatikan'ın Haçlı Savaşları, Arapoğlu'nun fetihleri, hep tanrıları memnun etmek için yapılmıştır. Aynı tanrıya iman ettiklerini söyleyen bu halklar, yine aynı tanrının vaadine ve rızasına nail olmak için birbirlerini kılıçtan geçirmişlerdir. İnsanbiçimli tanrılarını yatıştırmak için, sunakta kurbanlar kesmiş, tapınakta, mabette, mescitte ve kilisede günah çıkarmışlardır. Bitmek tükenmek bilmeyen "tanrı bizimledir" anlayışı ile dindaşıyla savaşmış, günümüze kadar birbirlerini baskılamıştır, hala da baskılamaktadır.

Türkiye'de yaşayan ve bütün dinlerin prangalardan azat olmuş, yalnızca Yaradan'ı yüreklerinde sağlam şekilde taşıyan, vicdanı hür biz Deist yurttaşlar da, bu baskılamayı Anadolu'nun tarihi boyunca yaşamaktayız ve yaşıyoruz. Siyasi aktörlerin ve dini önderlerin, iktidarlarının bekası için "kullanışlı maşa" olarak gördükleri dini, halkımızın kanına her defasında daha fazla enjekte ederek kanı zehretmektedir. Din ile uyuşturdukları fundamentalist gruplara, Kutsal Kitaplarından methiyeler düzerek, yüreklerinde depres yaratmakta, onları bazen akıldan yoksun canavarlar haline getirmektedir (atfen: Madırmak, vs.). Yürekleri dinleri ile nasırlaştırılmış böyle kalabalıklar, yurttan barışı, dünyada barışı korumayı düşünmemekte. Kendilerine salık verilen dinsel öğretiler yüreklerine korku salmakta, "Allah için savaşa!" nidaları, köktendinci olmayan yüreklerde bile, kanser hücreleri misali yeşerebilmektedir.

Sürecin iyiye gitmesinde katkımız olsun diye, Kavimler Göçüyle buralara kadar gelirken Tengri inancına nail olmuş bu halkın kanının, dinsel bağınazlıklarla daha fazla zehredilmesine ve halkımızın gözünde biz deistlerin kötülenmesine veya ötekileştirilmesine kayıtsız kalamazdık. Biz deistler, Yaradan ile bizler arasında kimsenin müdahil olarak bulunmasını istemiyoruz.

Tüm bu nedenlerle, Türkiye Deistleri olarak, İstanbul merkezli, Deizm Derneğini kurarak ortada olmayı, görünür olmayı bir vazife bildik.

Bu vesileyle, Deizm Derneği Kurucuları olarak bizler, deist inancımızı, düşüncemizi ve fikrimizi henüz nasırlaşmamış yüreklere erişsin diye beyan ederiz.

Deizm Felsefe ile Savlarımız

- 1- Magna Carta'dan, Medine Sözleşmesine, Fransız Yurttaş Hakları Bildirgesi'nden, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine saygı duyan, hukukun üstünlüğüne yürekte bağlı, laik devlet ve seküler bir toplum olsun istiyoruz.
- 2- Ezelden beridir dünya barışını bozan, savaşların bazen tali, bazen de asıl sebebi, sözde toplumsal düzen kaosa dönüşmesin diye düzen getirmeye çalışan ama getirdiği düzenin kendisi her zaman kaos olan, insanoğlunun sırtında bir kambur gibi duran, tüm dinlerden, insanların arınmasını dileriz.
- 3- Siyasal otoritenin dine alet olmaları, ekonomik ve siyasal güç elde etmek ve kuvvet bulmak için, halkı dinsel retoriklerle mobilize etmeleri, kati suretle kabul edilemez.
- 4- Kullanılmaya oldukça müsait olan dini duygulardan dolayı, hiçbir kurumsal dinin ve dini önderin devlet protokolünde yer almasını istemiyoruz.
- 5- Kamusal alanda, fundamentalist üniforma haline getirilen giyim tarzları kabul edilemez.
- 6- Din adamlarının politikacıları, politikacıların da din adamlarını payanda olarak kullanmaları kabul edilemez.
- 7- Tanrının kadınlar için belirlediği rol, onun tarafından kadınların yüreğine zaten ebru edilmiştir. Dinin kadına, ev kadını rolü vermesi, erkeğin kadını cariyeliğe alçaltması, odalık anlayışı ile kullanması kabul edilemez. Bu nedenle her zaman anaç duygularla saflığını koruyan Anadolu kadını, dinsel kölelikten bir an evvel kurtulmalı, bilim, sanat, kültür üretmeli, sosyal, siyasal ve ekonomik alanlarda üretime katılmalı ve bu alanlarda Gazi Mustafa Kemal'in, onun için belirlediği rolü üstlenmelidir.

- 8- Tanrının bahsettiği cinsel yönelim, insanoğlunun en tabii hakkı ve arzusudur. Savaşa hevesli ama aşktan korkan bir otorite istemiyoruz. Devlet otoritesinin dinsel doğmalarla, kişinin kendi nefesine münhasır tanrı vergisi cinsel yönelimlerini, istek ve arzularını baskılaması veya yasaklaması kabul edilemez. Otoritenin dini referans alan yasalar ile bozduğu doğal cinsel rolleri, saf ve temiz olan vicdanımız, ölçülü arzu ve saflıkla, çok iyi bilir ve şekillendirir. Dini inançları referans almadan, kendi cinselliğine tanrı vergisi doğal etik yasaları ile şekil verir, disipline eder ve etmiştir.
- 9- Tanrının insana verdiği akıl, mantık ve sağduyu oldukça güvenilirdir ve her zaman iyi sonuçlar verir. Ergin olmayan çocuklara, ateist ve deist felsefeler dâhil, 'üst insan' olmasına engel teşkil ediyor olan dinsel öğretiler hiçbir şekilde aşıl原因amaz, dikte edilemez, empoze edilemez.
- 10- Eğitimin dili ve temeli bilim, sanat ve kültür olmalı. Tümüyle bilimsel ve laik eğiminden yanayız. İnançları ve dinleri referans alan eğitim, bilim değildir, kabul edilemez.
- 11- İlkokul, lise ve üniversitelerimizde, okul yönetimleri ve rektörlükler tarafından, gençlerimizin, dini telkinlerle ibadete yönlendirilmesi, zorlanması, mobbing uygulanması kabul edilemez. Üniversitelerimizde ilim adamı değil, bilim insanı yönetimler istiyoruz.

Bazı Deist İnançlarımız

- 12- Yaratıcımızdan korkmayız, bilakis O'nu severiz, çünkü sevgi her daim yaklaşıtır, korku uzak tutar. Korkuda sevgi yoktur.
- 13- İnsan ailesinin ilk bireyleri ülke nedir bilmezlerdi. Bütün dünya insan ailesi içindi. Kuşlar bile tüm dünyada sınır tanımadan uçar, balıklar da bütün sularda özgürce yüzer. Dünya toprağı, insanlar tarafından, tanrıları adına fetih edilemez, bölüşülemez, çit çevrilemez, sınırlar oluşturulamaz. Her fetih işgaldir. Bunun için diyeceğimiz o dur ki, bütün dünya milletleri birleşmelidir. Çünkü "Bütün dünya vatanımızdır."
- 14- Yaratıcımızın önünde hiçbir ırkın başka bir ırka üstünlüğü yoktur. Hepimiz bütün bir insanlık ailesinin fertleriyiz. Bu nedenle bütün insanları kardeşimiz biliriz. Kardeşlerimizle savaşımayız, savaş karşılarıyız.
- 15- En temiz Kutsal Kitap, insanoğlunun vicdanıdır. Dinlerin Kutsal Kitapları ile birçok kişi öldürülebilir, yok edilebilir, ama vicdanlı kişiden kimseye zarar gelmez. Bu nedenle vicdan, dinden daha temizdir. Biz deistler vicdanlı insanlarız ve ahlakımız vicdanımızdan gelir. O yüzden Kutsal Kitabımız, Yaratıcımızın bize naksettiği vicdanımızdır.
- 16- Bütün insanlar Yaratıcı'yı aramaktalar. Bu nedenle her din, kendi kitabı ile kendi mabedine koşar, Yaratıcı 'ya dualar okur, başışlanma diler, rızasını kazanmaya çalışır. Kimi mabede, kimi kiliseye, kimi de mescide koşar. Kitaplar farklı olduğu için tanrıları da farklıdır, her dinin tanrısı farklı şeyler arzular, bekler ve ister. Tanrılarının yürekleri dağlanmış olduğu için dinleri de, ibadetleri de insanlara ağır gelir. Oysa bizlerin, insan ürünü tanrıların vereceği bir dine ihtiyacı yoktur. Kutsal Kitabımız olan vicdanımızı okur, öğrenir onun sesine kulak verir, temiz tutar, iyilik edersek, herkesi ve de vicdanı bize vereni de memnun ederiz. Bu nedenle vicdanımızın sesine kulak vererek, iyilik yapmak bizim dinimizdir.
- 17- İnsanlar tarih boyunca kendilerince yeni kutsallar yarattılar. Neyi kutsallaştırdıysa onun için öldüler. Toprağı kutsallaştırdılar, vatan için öldüler, sancağı kutsallaştırdılar, bayrak için öldüler, milletlerini kutsallaştırdılar, ırkları için öldüler, dillerini kutsallaştırdılar, başka milletleri ketum ettiler. Biz deistler insan ürünü kavramları kutsallaştırmayız. Kutsalımız yoktur. İllaki kutsalımız olsun istersek, öncelikle bizi doğuran, emziren, besleyen ve büyüten anamız vardır, sonra da her bir insan bizim kutsalımızdır.
- 18- İnsanlar, mantıklı gelmeseyse bile, sahip oldukları dinlerinden ayrılamıyorlar. Ateist olmaktan çok korkuyorlar. Bunu çok iyi biliyoruz ve anlayışla karşılıyor. Çünkü denize düşen, yılanı sarılacaktır. Ama kendince ateizm denizinde boğulmaktan korkan kişi, sarıldığı yılanı sevimli görür. Biz deistler, insanoğlunun ne ateizm denizinde boğulmasını isteriz ne de yılan sokmasından ölmesini! İnsanlığın, denizin boğmasından ve yılanın sokmasından kurtaran bir filikası vardır, o da Deizmdir. İlahiyat Profesörü Sn. Şaban Ali Düzgün 'nün "Deizm 'in akla yaptığı vurguyu, bir protesto aracı olması sebebi ile destekliyorum."(1) diyen aydın ilim insanları arttıkça İlahiyat Profesörü, Sn. Yaşar Nuri Öztürk'ün dediği gibi; "Deizm, insanlığın kurtuluşu olacaktır."(2)
- 19- Dogmatik değiliz, düşüncelerimiz, Yaratıcının doğa vasıtasıyla bize bahsettiği akıl, mantık sağduyu ve bilimsel yaklaşımlarla şekillenir ve gelişir. Bu yüzden mutlak hakikati bulduğumuzu söylemiyoruz, ama dinler vasıtası ile insanlara verilenlerin hakikat olmadığını çok iyi biliyoruz. Bu yüzden, dinlerin ve ateizmin yapamadığı en uygun düşünce duruşunu sergileriz.

- 20- İnsan olan önderimiz yoktur; Vicdanları ile söylevlerde bulunan fikir önderlerinden ilham alabiliriz. Fikir önderlerimiz olabilir ama insan olan önderimiz yoktur. Çünkü insanlar, değişebilir, bozulabilir veya yozlaşabilir. Oysa Yaratıcının bize verdiği akıl, mantık, sağduyu ve vicdan, bize önderlik edenler bunlardır. Bunlar bozulmaz, değişmez, yozlaşmaz. Bize bekçilik eder, korur ve huzur verir.
- 21- Deizm en doğal inançtır. Küçük çocukların bozulmamış zihinlerindeki ve yüreklerindeki doğal inançtır. Tıpkı dinsel masaldaki Âdem ve Havva gibiyiz. Onların deist oldukları gibi bizler de deistiz. Yaratıcının varlığını kabul eden ama dinleri, kitapları, elçileri olmayan ama yürekten gelen saf, temiz ve doğal bir inanç. Deizm, Yaratıcının bizlere hediye ettiği doğal yaşam biçimidir.
- 22- Yaratıcıya kurban veya adak sunmayız; Tüm canlılar ve hayvanlar, Yaradan'ın nihai eseridir. Hayvanlar âleminin düşünebilen fertleriyiz. Ve aslında onlardan biriyiz ve bütün hayvanlarla akrabayız. Evrenin yaratıcısının, bizi bağışlaması için, onları kurban olarak kendisine sunmamızı istediğini düşünmüyoruz. Bizi bağışlaması için her yıl birini kurban etmemizi isteyen bir tanrı tanımı düşünülemez. Kötü karakteri ile tanıtılan Şeytan'ın bile istemediği bu şeyi, Yaratıcı istiyor olamaz. Ayrıca üzücüdür ki "avcılığı" spor kategorisine almış ve doğada zevk için öldüren yegâne varlık insan olmuştur. Ancak biz deistler, hayvanların gözünde birer Nazi olmak istemiyoruz!

Mottolarımızdan Bazıları

- 23- "Savaşı zenginler çıkarır, fakirler ölür."
24- "Seversen çocuklar olur, savaşırın çocuklar ölür."
25- "Doğa ile savaş halindeyiz. Kazanırsak kaybedeceğiz."
26- "Din yasaklar, Yaratıcı özgür kılar."
27- "Din ötekileştirir, Tanrı birleştirir."
28- "Din biat ettirir, uyuşur, düşünemezsin."
29- "Dinler siyasetle beraberdir, bilim bakiredir."
30- "Din köleler içindir, yaptığı tek şey, onlara yaşamın veremediği teselli vermek."
31- "Dünün dinleri bugünün mitolojileri, bugünün dinleri, yarının mitolojileridir."
32- "Din adamlarının öte dünya vaatleri, bu dünyayı sömürmeleri içindir."
33- "Dinler zevk aldığımız şeyleri bu dünyada yasaklar, öte dünyada verir."
34- "Cehaletin olduğu yerde din güçlenir. Dinlerle savaşmıyoruz ama cehaletle savaşmalıyız."
35- "Her yıl kurban kesmemiz yerine ağaç dikmemiz isteseydi, dünya cennet olurdu."
36- "Yaratıcı sevdiren, din savaşırır."
37- "Yaratıcımız bize din değil, akıl verdi."
38- "Biz Deistler dinlerin tanrılarına değil, evreni yaratan Tanrı'ya inanırız."
39- "Yaratıcımız, körü körüne inanmamızı değil, bilmemizi ister."
40- "Tanrı adam ile kadını var etti, dinler kadını adama köle ve cariye yaptı."
41- "Tanrı için yapılan savaşlar, şeytan için yapılan savaşlardan çoktur."
42- "Biat etmiş adama akıl yürütmeyi öğretmek, ölmüş adamı iyileştirmeye benzer."
43- "Bilim ve sanat uçan kuşun kanatları gibidir. Kanatlarını kullanamayan kuş tavuk olur. Tavuğun önüne yemini atar, arkasından yumurtalarını çalarlar."
44- "Bütün dünya vatanımız, tüm insanlar kardeşimiz, Kutsal Kitabımız vicdanımız, iyilik yapmak dinimizdir."
45- "Dünya barışı için, gelin önce kendinizi Deistirin, sonra dünyayı Deistirin."

Sevgili halkımıza, basın-yayın organlarına, akademik kürsülere kuruluşumuzu deklare ederiz.

Sosyal Medya Hesaplarımız:

Twitter : <https://twitter.com/DeizmDernek>

Instagram: <https://www.instagram.com/deizmderneği/>

Facebook: <https://www.facebook.com/deizmderneği.org/>

DİPNOTLAR

(1) Farklı Bakış (55. Bölüm)- Deizm: 44.dk,23sn.- <https://www.youtube.com/watch?v=fj-x1quOPQ0>

(2) Saba Tümer- Yaşar Nuri Öztürk: 00.dk,20.sn.- <https://www.youtube.com/watch?v=XzKDbNsy8RA>

Interview (page.13): https://www.gazetedamga.com.tr/images/dosyalarim/25_04_18pdfpdf_b81c7.pdf

